

STRUCTURA CERERII ÎN OFERTEI DE FORȚĂ DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA

Analiză

Keywords

Cerere
Ofertă
Forță de muncă
Pia
Populație colară

JEL Classification

J21, J23, 62

Abstract

This present piece of work is putting up for analysing the supply and demand of workforce in Romania. The analyzed period is 2010 – 2013, being considered a period of unassuming economic growth, some of the companies being able to develop their activity during this period of time. The references are provided by The National Institute of Statistics. After analyzing the provided information, it is established that the rate of unoccupied jobs has been increased at 0,7 % in 2013. The area having the biggest rate is “Technicians and specialists in technical domain” (0,97 %), followed by “Unqualified workers”. It will be analyzed the population belonging to highschool education, because the rate of unoccupied jobs has a high percentage (0,95 %) for the domain of unqualified workers.

Lucrarea de față își propune analizarea cererii și a ofertei de forță de muncă în România. Perioada analizată este 2010 – 2013, fiind considerat perioadă de creștere economică modestă, perioadă în care unele firme își pot relua activitatea. Datele utilizate sunt cele furnizate de Institutul Național de Statistică. În urma analizării datelor se constată că rata locurilor de muncă vacante a crescut în 2013 la 0,7%, iar domeniul cu cea cea mai mare rată este “Tehnicienii și alții specialiști din domeniul tehnic” (0,97%), urmat de “Muncitori necalificați” (0,95%). Va fi analizată populația colară din învățământul preuniversitar, deoarece rata locurilor de muncă vacante înregistrează un procent ridicat (0,95%) pentru domeniul “Muncitori necalificați”.

„Munca anual a oricrei națiuni reprezintă fondul original prin care aceasta își procură cele necesare traiului și confortului vieții”(Smith, 2011). Orice economie se bazează pe consumul de bunuri și servicii și pentru obținerea acestora trebuie antrenată factorii de producție. Principalii factori de producție sunt munca, natura și capitalul. Dintre acestea, factorul activ și determinant al producției este munca. Ea este cea care are capacitatea de a pune în funcțiune ceilalți factori de producție și de a determina transformarea lor în bunuri economice. De-a lungul timpului munca a fost analizată de diverși economiști. Karl Marx, în lucrarea sa “Capitalul” consideră că „munca este în primul rând un proces între om și natură, proces în care omul efectuează, reglementează și controlează prin acțiunea sa proprie schimbul dintre el și natură”. Pentru Adam Smith munca este „sursă unică a avuției națiunilor” (Smith, 1962), iar John Maynard Keynes o definea „cea care produce totul”(Keynes, 2009). Ca și bunurile și serviciile, factorii de producție au o piață de pe care pot fi procurate. Așa cum pentru piață nu există o definiție unanim acceptată, nici pentru piața muncii teoriile nu sunt unitare. Într-o primă formă putem defini acest piață ca fiind un loc în care se procedează la vânzarea respectiv cumpărarea de forță de muncă. Pe de altă parte putem spune că este locul în care, din confruntarea cererii și a ofertei de forță de muncă, se formează prețul (salariul) și de asemenea, în funcție de oscilațiile acestuia are loc procesul de ocupare a populației. Conform definiției din Dicționarul economic, piața reprezintă „întâlnirea și/sau confruntarea între cererea și oferta de diferite bunuri, indiferent de locul unde acestea se desfășoară”.

Pornind de la această definiție, piața muncii reprezintă „întâlnirea cererii cu oferta de muncă, stabilirea pe această bază a

condițiilor pentru angajarea salariilor, negocierea și fixarea salariilor în funcție de performanțele celor ce sunt angajați, realizarea mobilității salariilor și forței de muncă pe locuri de muncă, firme și zone”⁷. “Ceea ce vinde lucrătorul nu este direct munca sa ci forța sa de muncă pe care o pune momentan la dispoziție...” (K. Marx, 1969). Din punctul de vedere al lui Abraham Frois piața forței de muncă poate fi definită ca “ansamblul relațiilor economice cu privire la angajarea și utilizarea forței de muncă, precum și cu privire la asigurarea protecției sociale a deținătorilor acestor mrfi speciale”(Frois, 1994). Ca pe orice altă piață și aici întâlnim cererea, oferta și prețul. Ca atare, putem defini piața forței de muncă și ca locul în care cererea de forță de muncă se întâlnește cu oferta de forță de muncă, iar din confruntarea celor două rezultă prețul care poartă denumirea de salariu. În orice societate este nevoie de muncă. Condiția ca nevoia de muncă să devină cerere este salarizarea acesteia. Cererea de forță de muncă provine din partea angajatorilor, firmelor care solicită forță de muncă și este dat de numărul locurilor de muncă disponibile. Piața muncii se află într-o relație de dependență, atât cu piețele factorilor de producție, cât și cu piața bunurilor și serviciilor. Keynes susține că nivelul de ocupare în muncă depinde de nivelul cererii globale de bunuri și servicii. Astfel, angajatorii vor achiziționa cantități suplimentare de pe piața muncii atunci când cererea pe piața bunurilor sau serviciilor, care constituie obiectul activității lor, crește. Fiind “loc de întâlnire, în spațiu și timp, pe total și pe structură, a cererii de muncă cu oferta de muncă” (Pohoaș, 2002), ea se detașează de celelalte piețe prin trăsături specifice.

În primul rând, piața muncii este segmentată. Pe de o parte la nivelul economiei naționale unde se formează condițiile generale de angajare ale

salaria ilor, se conturează principiile care acionează la stabilirea salariilor, iar pe de altă parte la nivel de firmă unde are loc întâlnirea cererii cu oferta de muncă în termeni reali (în funcție de particularitățile firmei și ale salariilor sale). În al doilea rând, piața muncii este reglementată. Astfel relațiile pe piața forței de muncă sunt reglementate prin acte normative, acorduri între angajați și angajatori

Metodologie

De-a lungul timpului, în România, atât cererea cât și oferta de forță de muncă au suferit modificări. Principalul factor care a condus la modificarea acestora a fost trecerea la economia de piață, trecere care s-a realizat și prin schimbarea proprietății. Unele domenii au suferit schimbări radicale, lucru care se regăsește și în structura cererii și a ofertei de forță de muncă. De asemenea, un alt factor care a generat modificări în structura acestora îl reprezintă criza economică prin care trece România. Deși este o perioadă importantă pentru România, tranziția la economia de piață în România a fost evitată (1990 - 1995), pentru analiza cererii de forță de muncă. A fost aleasă perioada 2011 - 2013, fiind considerată perioadă de creștere economică modestă, perioadă în care unele firme își pot lărgi activitatea.

Rezultate

Analizând datele din tabelul nr. 1 se constată că rata locurilor de muncă vacante a crescut în 2013 la 0,7% față de 2012 când era de 0,59. De asemenea, există creșteri de 0,06 puncte procentuale față de 2011. Pe grupe de activități în 2011 cel mai mare procent al ratei locurilor de muncă vacante l-a deținut categoria „Muncitori necalificați”. În 2012 cea mai mare rată a locurilor de muncă vacante s-a înregistrat la categoria

„Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente” (0,95%), iar în 2013 la categoria „Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic” (0,97%). Oferta de forță de muncă provine din partea populației apte de muncă și dornic de a munci.

În intervalul analizat se remarcă o scădere a populației active în anul 2011 cu aproximativ 96.587 de persoane (5.902 femei), pentru că în 2012 acesta s-a creșcut cu 96.064 de persoane. Atunci când se înregistrează creșterea populației active, rata de locurile de muncă vacante înregistrează fluctuații. Analizând cele nouă grupe majore de ocupații se constată o reducere pentru aptele dintre ele, însă cea mai mare reducere o cunoaște grupa „Muncitori calificați și asimilați”, iar la polul opus, cu cea mai mare creștere se situează grupa „Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit”. Reducerea ratei de ocupare se datorează participării din ce în ce mai reduse a femeilor la activitățile economice, dar și a reducerii populației active. Analizând aceste date se constată un grad scăzut de participare a tinerilor pe piața muncii. Participarea tinerilor pe piața forței de muncă reprezintă o problemă deoarece sistemul educațional și de formare nu sunt corelate cu cerințele pieței muncii. Tinerii sunt afectați de omaj mai mult decât celelalte categorii de persoane și prind mai greu pe piața muncii. Locurile de muncă pe care aceștia le ocupă sunt unele temporare și slab remunerate. Omajul în rândul tinerilor este ridicat fiind determinat de lipsa de experiență pe de o parte, dar și de inadecvarea competențelor lor la cererea de pe piața muncii. Oferta de forță de muncă provine din resursele de muncă. „Ele constituie partea cea mai numeroasă și mai importantă din populația totală a unei țări, constituindu-se din ansamblul persoanelor care, prin însușirile lor biologice, fizice și intelectuale, pot participa în mod direct și

permanent la o activitate social economic util ” (Constantin, 2002). Oferta de for de munc este alimentat i de popula ia colar din înv mântul preuniversitar. De un real interes este acest categorie de popula ie înând cont de faptul c rata locurilor de munc vacante înregistreaz un procent ridicat (0,95%) pentru “Muncitori necalifica i”. De asemenea, sursa de formare a ofertei de for de munc va fi influen at de soldul mi c rii migratorii externe, inclusiv a celei cu caracter temporar. În intervalul 2006 – 2013 num rul persoanelor peste 65 de ani se va reduce cu aproximativ 95 000 de persoane.

Concluzii

Analizând datele prezentate se constat o cre tere a ratei locurilor de munc vacante în 2013 atât fa de 2012 cât i fa de 2011. Acest lucru determin o cre tere a cererii de for de munc în acest interval. Urm rind modul cum este trasat graficul, dar i analizând datele în acest interval popula ia activ a sc zut, adic oferta de for de munc , situa ie care ar putea conduce la reducerea omajului.

Bibliografie

- [1] Constantin, L. i colab.(2002) , Resursele umane în România. Mobilitatea teritorial ., Editura ASE, Bucure ti, p. 12
- [2] Frois,A. (1994) - “Economie politic ”, Editura Humanitas, pg.240
- [3] Ignat,I., Pohoia ,I., Lu ac,Gh., Pascariu,G., (2002) - Economie Politic , edi ia a II-a, Editura Economic , Bucure ti, p.255
- [4] Keynes, J.M. (2009) – Teoria general a ocup rii for ei de munc , a dobânzii i a banilor, Ed. Publica, Bucure ti,
- [5] Marx, K. (2009) – Capitalul – Critica economiei politice, Ed. Alexandria Publishing House, Suceava, pg. 193
- [6] Smith, A. (1962) - Avu ia na iunilor, Editura Academiei R.S.R.
- [7] Smith, A. (2011)– Avu ia na iunilor, Ed. Publica, Bucure ti, pg. 61
- [8] [www. insse.ro](http://www.insse.ro)

Tabelul nr. 1

Rata locurilor de muncă vacante pe total și pe grupe majore de ocupații

	2011	2012	2013 –trim. II (date provizorii)
Total	0,64	0,59	0,7
Membrii ai corpului legislativ	0,38	0,37	0,39
Specialiști în diverse domenii de activitate	0,67	0,7	0,85
Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	0,65	0,71	0,97
Funcționari administrativi	0,58	0,46	0,57
Lucrători în domeniul serviciilor	0,48	0,45	0,53
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	0,24	0,5	0,37
Muncitori calificați și asimilați	0,51	0,36	0,4
Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	0,9	0,84	0,84
Muncitori necalificați	0,85	0,71	0,95

Sursa: Institutul Național de Statistic

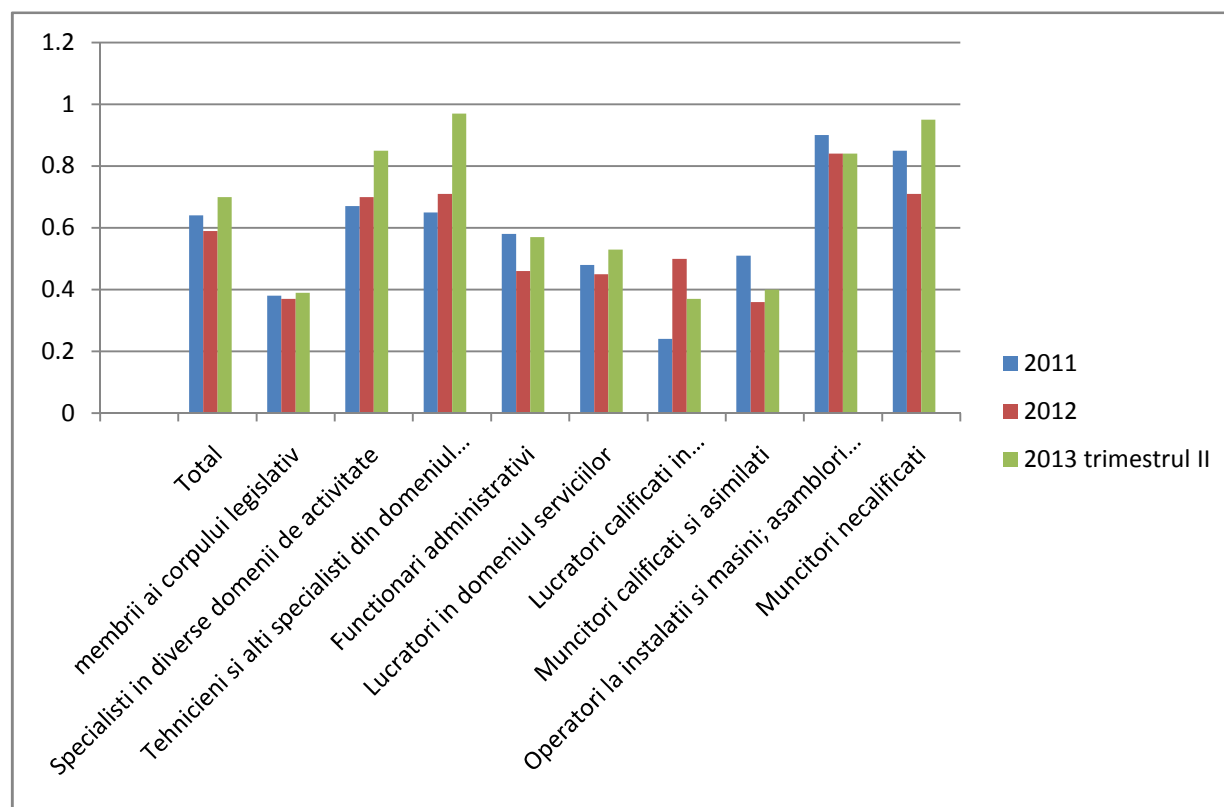

Figura nr. 1 Rata locurilor de muncă vacante pe total și pe grupe majore de ocupații

Tabelul nr.2 Popula ia activ

	Total	Masculin	Feminin
2010	9964540	5548157	4416383
2011	9867953	5457471	4410481
2012	9964017	5545589	4418428

Sursa: Institutul Na ional de Statistic

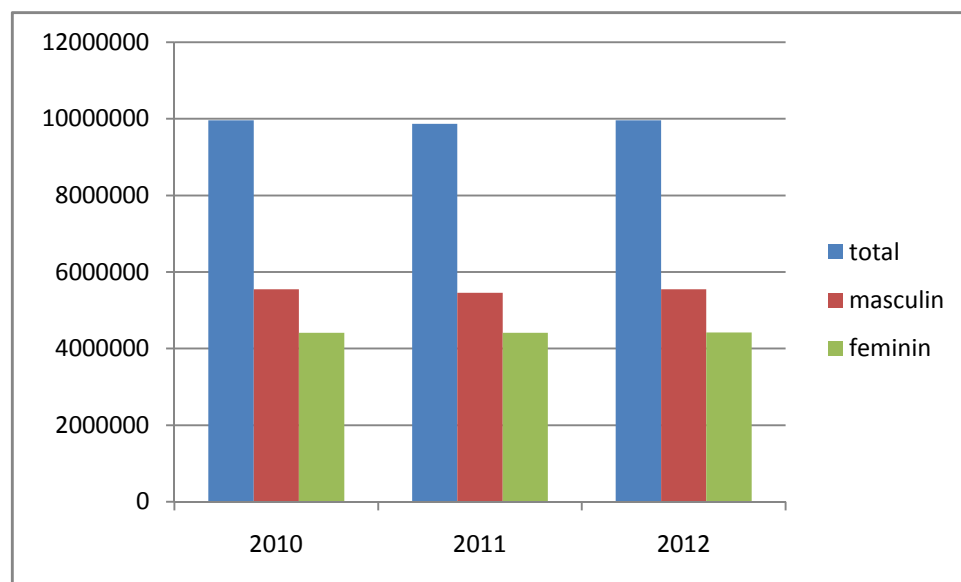

Figura nr. 2 Popula ia activ

Tabel nr.3 – Popula ia colar din înv mântul preuniversitar, pe sexe (num r de persoane)

	Total	Masculin	Feminin
2010	2682489	1370743	1311746
2011	2610022	1331882	1278140
2012	2688590	1371825	1316765

Sursa: Institutul Na ional de Statistic

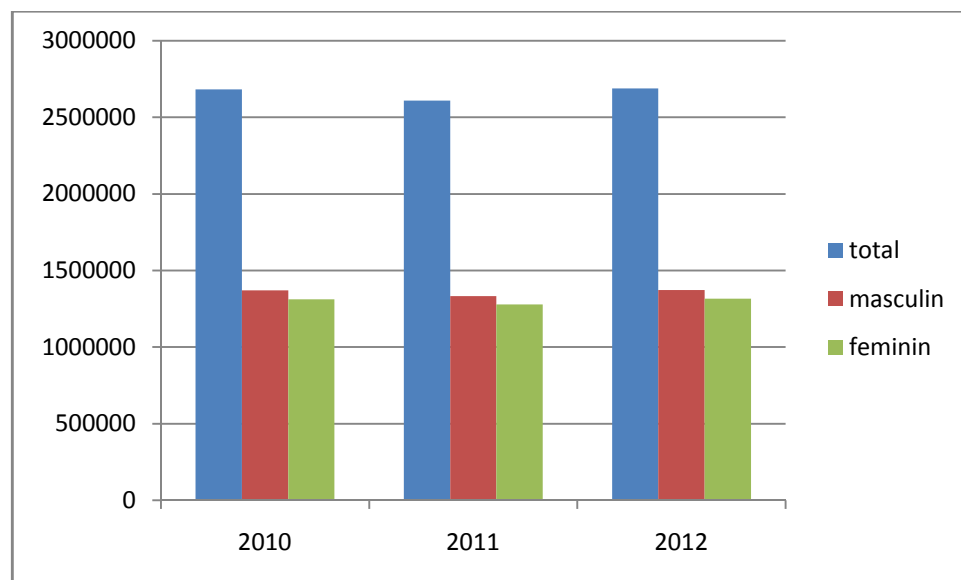

Figura nr.3 Popula ia colar din înv mântul preuniversitar, pe sexe